

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดพิจิตร

๑. ความเป็นมา

ประวัติศาสตร์จังหวัดพิจิตร "พิจิตร" แปลว่า "งาม" เมื่อกล่าวถึงเมืองพิจิตรจึงหมายถึงเมืองงาม เมืองที่มีเสน่ห์ประทับใจ นอกจากนี้ยังเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ คือ เป็นที่ประสูติของพระเจ้าเสือ หรือ "พระศรีสรรเพชญ์ที่ ๘" พระเจ้าแผ่นดินแห่งกรุงศรีอยุธยาและเป็นเมืองที่ให้กำเนิดนักปราชญ์ราชบัณฑิต คือ พระโหราธิบดี บิดาของศรีปราชญ์

จังหวัดพิจิตร เป็นจังหวัดเก่าแก่มากจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย มีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี เชื่อกันว่าเจ้ากาญจนกุมาร (พระยาโคตรบอง) โอรสพระยาโคตมเทวราช เป็นผู้สร้างเมือง เหนือฝั่งแม่น้ำน่านในปี พ.ศ. ๑๖๐๑ เดิมมีหลายชื่อ คือ เมืองสระหลวง เมืองโอชะบุรี เมืองชัยบวรและเมืองปากยม ดินแดนอันเป็นเขตจังหวัดพิจิตร อยู่ในที่ราบลุ่มตอนใต้ของภาคเหนือ ในดินแดนสุวรรณภูมิบริเวณนี้เป็นบริเวณที่ลำนํ้ายมและลำนํ้าน่านไหลผ่าน ลักษณะพิเศษของจังหวัดพิจิตรเดิมเต็มไปด้วยห้วย หนอง คลอง บึง พื้นดินจังหวัดพิจิตร เป็นดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร เพราะเป็นดินตะกอนที่เกิดจากน้ำท่วมทับถมทุกปี และมีปลาชุกชุม

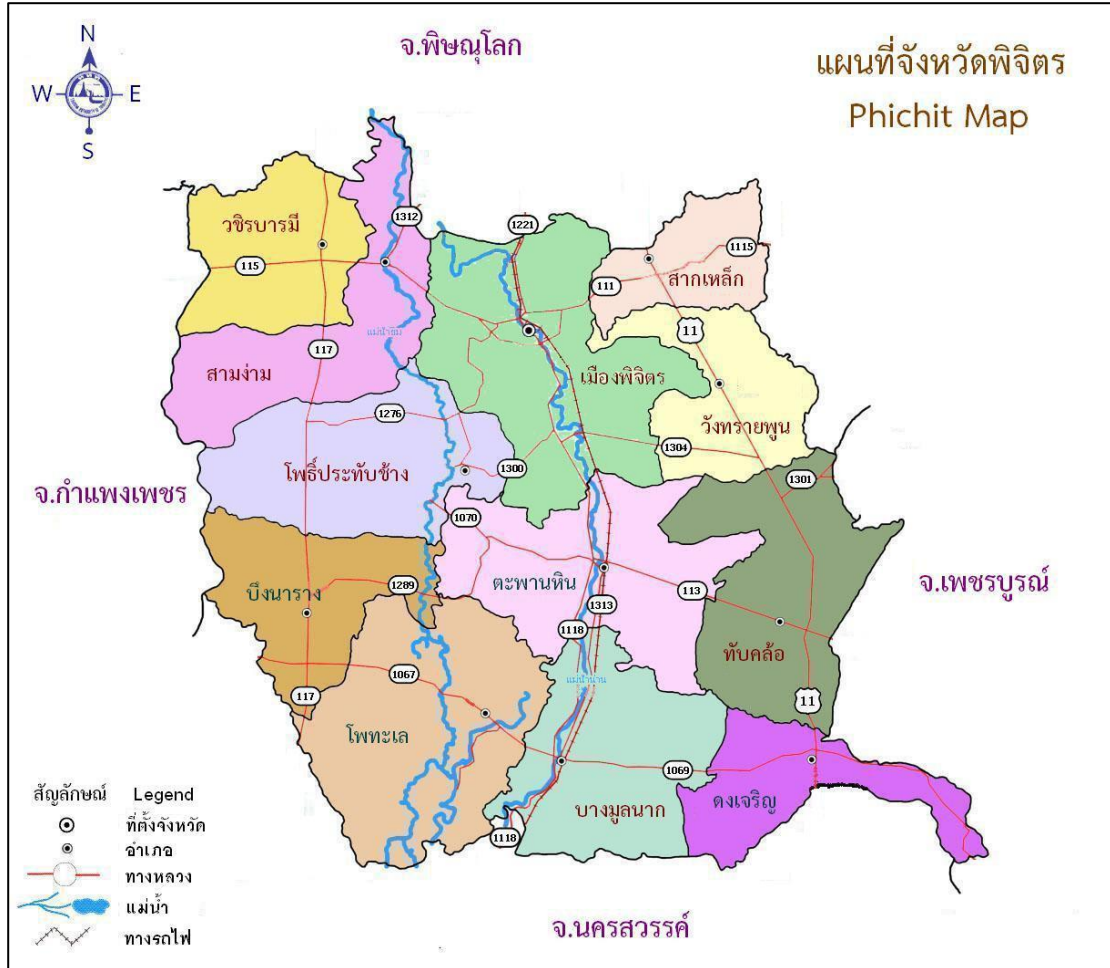
ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อเปลี่ยนการปกครองเป็นแบบจตุสดมภ์และแบ่งหัวเมืองออกเป็นหัวเมือง เอก โท ตรี จัตวา เมืองพิจิตรมีฐานะเป็นเมืองตรี มีความสำคัญทางทหารและการปกครองมาก ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงพระราชนิพนธ์คำกลอนเรื่อง "ไกรทอง" โดยใช้เมืองพิจิตรเป็นแหล่งกำเนิดของเรื่องราว เนื่องจากเมืองพิจิตร เป็นเมืองที่มีแหล่งน้ำมากมาย และมีสระชุกชุมนั่นเอง ในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้นำรูปแบบการปกครองระบบเทศาภิบาลมาใช้และได้จัดตั้งมณฑลพิษณุโลก เป็นมณฑลแรก ประกอบด้วย ๕ เมือง คือ เมืองพิษณุโลก เมืองพิชัย เมืองสวรรคโลก เมืองสุโขทัย และเมืองพิจิตร

๒. ลักษณะทางกายภาพ

๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพิจิตร ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ระหว่างเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๔๕ ลิปดาตะวันออก และระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๕๐ ลิปดากับ ๑๖ องศาลิปดาเหนือ มีพื้นที่ ๔,๕๓๑.๐๑๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒,๘๓๑,๓๓๓ ไร่ มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน ๓ สาย ได้แก่ แม่น้ำน่าน แม่น้ำยม และแม่น้ำพิจิตร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ขึ้นมาทางเหนือ ระยะทางประมาณ ๓๔๗ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ด้านทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดพิษณุโลก
ด้านทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดเพชรบูรณ์
ด้านทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดนครสวรรค์
ด้านทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดนครสวรรค์

๒.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดพิจิตร เป็นพื้นที่ราบลุ่มแอ่งกระทะทิศตะวันออกเป็นที่ลาดเชิงเขา ทิศตะวันตกเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำกว่าจังหวัดกำแพงเพชรประมาณ ๒๐ เมตร มีแม่น้ำ ๓ สาย ที่ไหลจากทิศเหนือลงสู่ ทิศใต้ คือ แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน และแม่น้ำพิจิตร สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ดินดีมีความอุดมสมบูรณ์ ปานกลางถึงสูง เนื่องจากตะกอนที่น้ำพัดมาทับถมเหมาะแก่การทำนา และปลูกพืชหมุนเวียน พื้นที่ส่วนใหญ่ ถูกบุกเบิกเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จึงมีพื้นที่ป่าเหลือน้อยมากจนแทบไม่มีความสำคัญ ทางเศรษฐกิจ และจากการที่ตอนกลางของจังหวัดพิจิตรมีแม่น้ำไหลผ่านถึง ๓ สาย ดังกล่าว จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำในช่วงที่น้ำเหนือไหลหลาก และปัญหาน้ำป่าที่ไหลมาจากทิวเขาจังหวัดเพชรบูรณ์ทางทิศตะวันออก

สภาพอากาศโดยทั่วไป อากาศค่อนข้างร้อนจัดในฤดูร้อน และเย็นสบายในฤดูหนาวจากอิทธิพล ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ จังหวัดพิจิตร จึงแบ่งเป็น ๓ ฤดูกาล คือ

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์
- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน

๓. การปกครองและประชากร

๓.๑ การปกครอง

จังหวัดพิจิตร แบ่งหน่วยการปกครองออกเป็นอำเภอ ๑๒ อำเภอ ๘๖ ตำบล ๘๘๙ หมู่บ้าน หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน ๓ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๒๕ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๗๓ แห่ง

ตารางแสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพิจิตร

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ระยะทาง จากอำเภอ ถึง จังหวัด (กม.)	จำนวน			เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล
				หมู่บ้าน	ตำบล	อบต.		
๑	เมืองพิจิตร	๗๓๘.๙๓๙	๑	๑๓๕	๑๕	๑๔	๑	๔
๒	ตะพานหิน	๕๖๘.๙๓๐	๒๘	๙๑	๑๒	๑๐	๑	๑
๓	โพทะเล	๔๘๔.๒๐๙	๖๖	๙๗	๑๑	๙	-	๔
๔	บางมูลนาก	๓๗๗.๗๓๘	๕๐	๗๘	๙	๖	๑	๔
๕	โพธิ์ประทับช้าง	๓๗๘.๕๖๑	๒๕	๙๘	๗	๕	-	๒
๖	ทับคล้อ	๒๗๘.๒๘๗	๔๔	๕๖	๔	๔	-	๒
๗	สามง่าม	๓๓๘.๐๘๓	๑๘	๘๐	๕	๔	-	๓
๘	วังทรายพูน	๒๕๙.๕๐๑	๓๑	๕๗	๔	๓	-	๒
๙	สากเหล็ก	๑๗๖.๓๕๑	๒๐	๔๐	๕	๕	-	๑
๑๐	วชิรบำรุง	๒๕๙.๕๐๑	๒๖	๕๑	๔	๔	-	-
๑๑	ดงเจริญ	๒๒๐.๓๐๓	๗๘	๕๕	๕	๔	-	๒
๑๒	บึงนาราง	๔๕๐.๖๑๐	๘๖	๕๑	๕	๕	-	-
รวม		๔,๕๓๑.๐๑๓	-	๘๘๙	๘๖	๗๓	๓	๒๕

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดพิจิตร ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

๓.๒ ประชากร

ประชากรของจังหวัดพิจิตร ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙ มีทั้งสิ้น จำนวน ๕๔๓,๔๘๒ คน แยกเป็นชาย จำนวน ๒๖๖,๐๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๕ ของประชากรทั้งหมด เป็นหญิง ๒๗๗,๔๖๑ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๑.๐๕ ของประชากรทั้งหมด ความหนาแน่นของประชากร ๑๒๒.๖๕ คน ต่อตารางกิโลเมตร

ตารางแสดงจำนวนประชากรของจังหวัดพิจิตร

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน	ความหนาแน่น ของประชากร (ต่อ ตร.กม.)
๑	เมืองพิจิตร	๗๓๘.๙๓๙	๕๓,๓๐๒	๕๖,๖๘๓	๑๐๙,๙๘๕	๔๑,๙๑๗	๑๔๘.๘๔
๒	ตะพานหิน	๔๖๘.๙๓๐	๓๒,๘๐๒	๓๔,๗๐๖	๖๗,๕๐๘	๒๓,๕๓๐	๑๔๓.๙๖
๓	โพทะเล	๔๘๔.๒๐๙	๒๙,๔๘๑	๓๐,๕๖๙	๖๐,๐๕๐	๑๙,๓๓๐	๑๒๔.๐๒
๔	บางมูลนาก	๓๗๗.๗๓๘	๒๒,๒๙๐	๒๓,๖๙๙	๔๕,๙๘๙	๑๗,๗๗๐	๑๒๑.๗๕
๕	โพธิ์ประทับช้าง	๓๗๘.๕๖๑	๒๑,๗๗๑	๒๒,๕๓๖	๔๔,๓๐๗	๑๔,๒๘๑	๑๑๗.๐๔
๖	ทับคล้อ	๒๗๘.๒๘๗	๒๑,๖๗๑	๒๒,๕๐๓	๔๔,๑๗๔	๑๕,๕๗๖	๑๕๘.๗๔
๗	สามง่าม	๓๓๘.๐๘๓	๒๐,๙๘๒	๒๑,๕๑๓	๔๒,๔๙๕	๑๔,๓๗๙	๑๒๕.๖๙
๘	วังทรายพูน	๒๕๙.๕๐๑	๑๒,๒๘๕	๑๒,๔๙๓	๒๔,๗๗๘	๗,๘๓๐	๙๕.๔๘
๙	สากเหล็ก	๑๗๖.๓๕๑	๑๑,๖๙๕	๑๒,๐๑๘	๒๓,๗๑๓	๘,๐๗๔	๑๓๔.๔๖
๑๐	วชิรบำรุง	๒๕๙.๕๐๑	๑๕,๕๘๑	๑๕,๙๐๑	๓๑,๔๘๒	๑๐,๓๐๓	๑๒๑.๓๒
๑๑	ดงเจริญ	๒๒๐.๓๐๓	๙,๙๐๐	๑๐,๑๕๗	๒๐,๐๕๗	๖,๗๑๘	๙๑.๐๔
๑๒	บึงนาราง	๔๕๐.๖๑๐	๑๔,๒๖๑	๑๔,๖๘๓	๒๘,๙๔๔	๑๐,๐๙๙	๖๔.๒๓
รวม		๔,๕๓๑.๐๑๓	๒๖๖,๐๒๑	๒๗๗,๔๖๑	๕๔๓,๔๘๒	๑๘๙,๘๐๗	๑๒๒.๖๕

ที่มา: ระบบสถิติการทะเบียน กรมการปกครอง <http://stat.bora.dopa.go.th/stat>

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

๔. ข้อมูลเศรษฐกิจ

๔.๑ โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพิจิตร ในปี ๒๕๕๘

เศรษฐกิจของจังหวัดพิจิตรขึ้นกับภาคเกษตรเป็นหลัก โดยมูลค่าการผลิต ณ ราคาประจำปี ๒๕๕๘ รวม ๓๗,๓๖๔ ล้านบาท แยกเป็นดังนี้

สาขาเกษตร มีมูลค่าการผลิต ๑๓,๙๒๓ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓ ของ GPP

สาขาการค้า มีมูลค่าการผลิต ๕,๒๙๔ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒ ของ GPP

สาขาการศึกษา มีมูลค่าการผลิต ๓,๒๖๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๘.๗ ของ GPP

สาขาตัวกลางทางการเงิน มีมูลค่าการผลิต ๒,๘๕๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๗.๖ ของ GPP

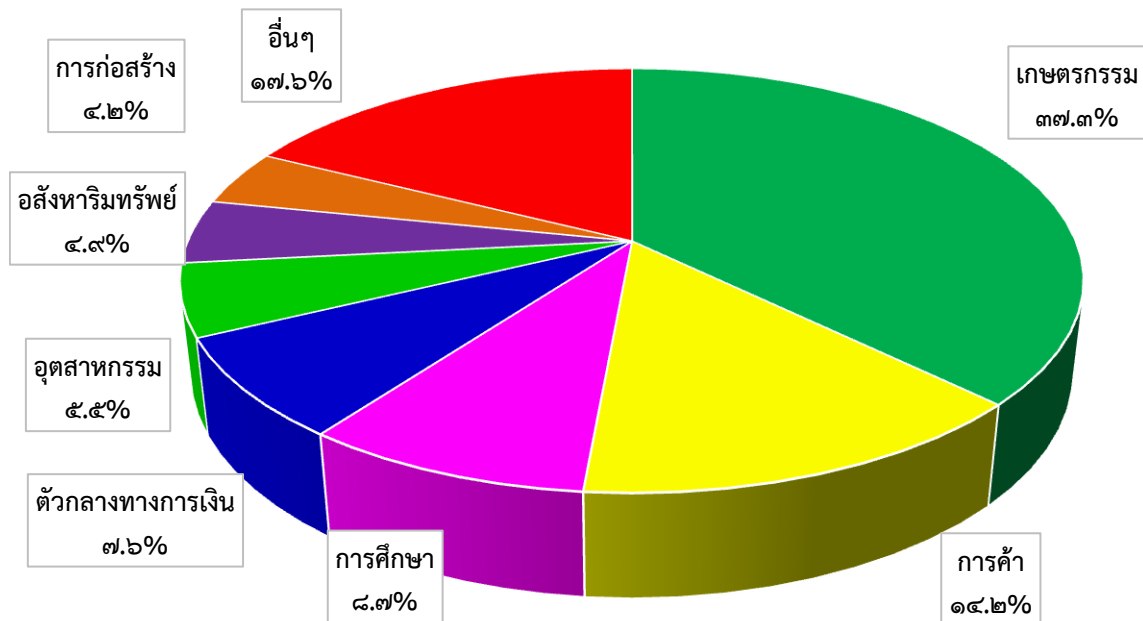
สาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่าการผลิต ๒,๐๕๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๕.๕ ของ GPP

สาขาบริการอสังหาริมทรัพย์ มีมูลค่าการผลิต ๑,๘๒๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๔.๙ ของ GPP

สาขาการก่อสร้าง มีมูลค่าการผลิต ๑,๕๘๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๔.๓ ของ GPP

และสาขาอื่นๆ มีมูลค่าการผลิต ๖,๕๕๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖ ของ GPP

สัดส่วนมูลค่าจำแนกเป็นสาขาการผลิต

ข้อมูล : สำนักงานคลังจังหวัดพิจิตร ,

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (GPP at Current market Prices ๒๐๑๕p)

๔.๒ รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดพิจิตรปี พ.ศ.๒๕๖๐

“เศรษฐกิจจังหวัดพิจิตรปี ๒๕๖๐ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๙” โดย สำนักงานคลังจังหวัดพิจิตรคาดว่า เศรษฐกิจจังหวัดพิจิตรในปี ๒๕๖๐ ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ จะขยายตัวร้อยละ ๒.๙ ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๐-๓.๖ ต่อปี) ซึ่งเป็นการปรับลดการคาดการณ์จากครั้งก่อนที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๐ จากด้านอุปสงค์ที่มีแนวโน้มขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๘.๘ ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๗.๗ - ๑๐.๑) ปรับลดจากที่คาดการณ์เดิม ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๐ ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๙.๒ ต่อปี เนื่องจากการบริโภคภาคเอกชนในจังหวัดยังคงผูกติดกับรายได้ของภาคเกษตร ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคหลักของจังหวัดที่ยังคงมีความเสี่ยงจากราคาสินค้าเกษตรที่ยังทรงตัวในระดับต่ำต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า ในด้านการลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ ๓.๖ ซึ่งการลงทุนของภาคเอกชนในจังหวัดจะเริ่มฟื้นตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปตามแนวโน้มของภาวะเศรษฐกิจในอนาคต แต่ยังมีปัจจัยบวกจากการลงทุนของธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ซึ่งจะเป็นปัจจัยกระตุ้นการลงทุนของผู้ประกอบการรายย่อยได้อีกทางหนึ่ง รวมถึงด้านการใช้จ่ายของภาครัฐคาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ ๑๗.๕ จากการเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนของหน่วยงาน และโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ อาทิ โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าในชุมชนในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๐ จะส่งผลให้ภาพรวมการเบิกจ่ายงบประมาณเพิ่มสูงขึ้นและสามารถพยุงอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้ดีต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ด้านอุปทานคาดว่าจะขยายตัวอยู่ร้อยละ ๓.๗ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๙-๔.๓) จากภาคเกษตรกรรมที่มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ ๔.๒ โดยคาดว่าผลผลิตข้าวภาพรวมทั้งปีจะออกสู่ตลาดสูงกว่าปีที่ผ่านมาจากปัจจัยด้านปริมาณน้ำที่อุดมสมบูรณ์ แต่ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงด้านราคาข้าวที่ยังไม่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้นอย่างมีเสถียรภาพ ในด้านภาคอุตสาหกรรมมีทิศทางการขยายตัวที่ร้อยละ ๒.๘ จากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาคเกษตรประเภทโรงสีข้าว และอุตสาหกรรมบริการในภาคเกษตร ประเภทการเก็บรักษาเมล็ดพืช โกดังและท่าข้าวที่ยังมีแนวโน้มขยายตัวได้ รวมถึงภาคบริการคาดการณ์การขยายตัวไว้ที่ร้อยละ ๓.๗ จากการขยายตัวของการท่องเที่ยวในจังหวัด ทั้งจากการสนับสนุนการท่องเที่ยวในระดับประเทศจากภาครัฐและการสนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัด โดยการจัดงานช่วงเทศกาลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมและโบราณสถานที่สำคัญของจังหวัด ล้วนเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวในจังหวัดเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยสนับสนุนเศรษฐกิจของจังหวัดพิจิตร ในปี ๒๕๖๐

๑. สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศที่มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น จากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี ๒๕๖๐ โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนานโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจและแนวทางการบริหารที่ชัดเจน จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและนักลงทุนได้มากขึ้น

๒. การเร่งเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนสามารถใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเม็ดเงินทยอยเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจผ่านกระบวนการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของภาครัฐให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญของการกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัด

๓. นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจและช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของรัฐบาล ตามมาตรการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยทั่วประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จาก

โครงการรับลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อยเพื่อสนับสนุนสวัสดิการแก่ผู้มีรายได้น้อยทั่วประเทศ และโครงการพระราชดำริสร้างไทยที่เป็นโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจสำคัญในปี ๒๕๖๐ วัตถุประสงค์เพื่ออัดฉีดเม็ดเงินให้กับกลุ่มจังหวัด ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัดให้มีความเข้มแข็งและเติบโตจากภายใน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศเพื่อการพัฒนาก้าวไปสู่กลุ่มจังหวัด ๔.๐ ตามนโยบายรัฐบาล รวมถึงโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

๔. มาตรการด้านการเงินและการคลังเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในระยะเร่งด่วน ผ่านการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำและการลดภาษีนิติบุคคลให้กับ SMEs และมาตรการด้านการเงินการคลังเพื่อกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ผ่านการลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการโอน และการจดทะเบียน รวมถึงการให้สินเชื่อของ ธอส. โดยมีเงื่อนไขผ่อนปรนสำหรับผู้ซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่มีรายได้น้อย

ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ของจังหวัดพิจิตรที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง

๑. ความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติ อาทิ ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร ซึ่งต้องจับตามองในช่วงครึ่งหลังของปี อาจส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตภาคเกษตร กระทั่งต่อรายได้เกษตรกรซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจหลักของจังหวัดและยังผลกระทบต่อเนืองไปยังอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรตามลำดับ

๒. ความเสี่ยงด้านราคารับซื้อสินค้าเกษตรที่ยังไม่สูงขึ้นอย่างมีเสถียรภาพ ยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อรายได้ของภาคเกษตรซึ่งเป็นกลุ่มประชากรหลักของจังหวัด

๓. ความเสี่ยงด้านกำลังซื้อของภาคครัวเรือนที่ลดลงอันสืบเนื่องมาจากปัญหาด้านรายได้ และสัดส่วนหนี้สินของภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง มีผลทำให้อำนาจซื้อของภาคครัวเรือนลดต่ำลง ภาระค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ปัญหาด้านภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวต่อเนื่องตั้งแต่ปีที่ผ่านมา ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำยาวนาน อาจส่งผลให้ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นและระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายมากขึ้น

๔. นโยบายการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรกรรม (Zoning) ซึ่งเป็นการจัดการพื้นที่เพาะปลูกด้านการเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำ ประกอบกับปัจจัยความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติด้านภัยแล้งจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตของปริมาณผลผลิตด้านการเกษตรกรรมที่มีการจัด Zoning

ข้อมูล : สำนักงานคลังจังหวัดพิจิตร ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

๕. บริการพื้นฐานด้านสังคม

๕.๑ ด้านการศึกษา

จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อมูลด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ และเขต ๒ มีดังนี้

หน่วยงาน	จำนวนโรงเรียน	ครู/บุคลากร	นักเรียน	ห้องเรียน
สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑	๑๕๙	๑,๓๙๖	๑๘,๒๗๖	๑,๓๖๖
สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๒	๑๕๑	๑,๔๗๖	๑๗,๕๕๒	๑,๓๑๖
รวม	๓๑๐	๒,๘๗๒	๓๕,๘๒๘	๒,๖๘๒

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (Education Management Information System : EMIS)

ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

๕.๒ ด้านศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๙.๘๐ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาร้อยละ ๐.๑๗ นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๐๒ นับถือศาสนาอิสลาม และ ร้อยละ ๐.๐๑ นับถือศาสนาอื่น ๆ

รายงานสรุปจำนวนวัด พระภิกษุ และสามเณรในจังหวัดพิจิตร

จำนวนวัดในจังหวัดพิจิตร

วัดมีพระสงฆ์ทั้งจังหวัดพิจิตร	๔๙๗	วัด
มหานิกาย	๔๙๖	วัด
ธรรมยุต	๑	วัด
จีนิกาย	-	วัด
อนัมนิกาย	-	วัด
พระอารามหลวง	๒	วัด
มหานิกาย	๒	วัด
ธรรมยุต	-	วัด
วัดราษฎร์	๔๙๗	วัด
มหานิกาย	๔๙๖	วัด
ธรรมยุต	๑	วัด
จีนิกาย	-	วัด
อนัมนิกาย	-	วัด

จำนวนพระภิกษุและสามเณรในจังหวัดพิจิตร

พระภิกษุ	๓,๘๔๘	รูป
มหานิกาย	๓,๘๒๗	รูป
ธรรมยุต	๒๑	รูป
สามเณร	๒๖๗	รูป
มหานิกาย	๒๖๗	รูป
ธรรมยุต	-	รูป

๕.๓ ด้านสาธารณสุข

จังหวัดพิจิตร มีบุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน ๑,๒๔๓ คน ประกอบด้วย แพทย์ จำนวน ๑๓๔ คน ทันตแพทย์ จำนวน ๕๘ คน เภสัชกร จำนวน ๗๖ คน พยาบาลวิชาชีพ จำนวน ๙๗๕ คน มีสถานพยาบาลของรัฐและเอกชน ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนสถานพยาบาลสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๐

ประเภทสถานพยาบาล	จำนวน (แห่ง)
โรงพยาบาลทั่วไป (s)	๑
โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๙๐ เตียง (M๒)	๒
ขนาด ๖๐ เตียง (F๒)	๒
ขนาด ๓๐ เตียง (F๒)	๔
ขนาด (F๓) (Ext.OPD)	๓

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	๑๐๙
ศูนย์บริการสาธารณสุขสาขา	๑
ศูนย์สาธารณสุขชุมชนเมือง	๒
ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล	๓

ตารางแสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุขของเอกชน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๐

ประเภทสถานพยาบาล	จำนวน (แห่ง)
โรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุขที่มีเตียง	๔
คลินิกทันตแพทย์	๒๒
สถานผดุงครรภ์	๑๐
เทคนิคการแพทย์	๗
ร้านขายยาแผนปัจจุบันทั้งหมด	๕๕
ร้านขายยาแผนปัจจุบันที่เภสัชกรเป็นผู้ถือใบอนุญาตร้านขายยา	๕๕
ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตราย	๖๓
ร้านขายยาแผนโบราณ	๓๐
คลินิกเวชกรรม (แพทย์)	๔๑

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

๖. โครงสร้างพื้นฐาน

๖.๑ ระบบขนส่งทางถนน

๑) เส้นทางที่ ๑ จากกรุงเทพฯ ทางหลวงหมายเลข ๑ แยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงจังหวัดนครสวรรค์ แยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๑๑๘ เส้นทางจังหวัดนครสวรรค์ – อำเภอชุมแสง – อำเภอบางมูลนาก – อำเภอตะพานหิน – จังหวัดพิจิตร รวมระยะทางประมาณ ๓๔๕ กิโลเมตร

๒) เส้นทางที่ ๒ จากกรุงเทพฯ ทางหลวงหมายเลข ๑ แยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี แยกเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑ เส้นทางอำเภอตากฟ้า – เขาทราย อำเภอทับคล้อ – อำเภอสามโก้ – แยกเข้าสู่จังหวัดพิจิตร ตามทางหลวงหมายเลข ๑๑๑ รวมระยะทางประมาณ ๓๔๔ กิโลเมตร

๓) เส้นทางที่ ๓ จากกรุงเทพฯ ทางหลวงหมายเลข ๑ แยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี แยกเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๑ เส้นทางอำเภอตากฟ้า – เขาทราย อำเภอทับคล้อ – แยกเข้าอำเภอตะพานหินตามทางหลวงหมายเลข ๑๑๓ เข้าสู่จังหวัดพิจิตร ตามทางหลวงหมายเลข ๑๑๓ รวมระยะทางประมาณ ๓๓๘ กิโลเมตร

๔) เส้นทางที่ ๔ จากกรุงเทพฯ ทางหลวงหมายเลข ๑ แยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงจังหวัดนครสวรรค์ แยกเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๑๗ เส้นทางจังหวัดนครสวรรค์ – พิษณุโลก ถึงอำเภอลำลูกกา – แยกเข้าอำเภอสว่างมั่งตามทางหลวงหมายเลข ๑๑๕ เข้าสู่จังหวัดพิจิตร รวมระยะทางประมาณ ๓๖๐ กิโลเมตร

๖.๒ ระบบขนส่งทางราง

จังหวัดพิจิตรมีทางรถไฟสายกรุงเทพ – เชียงใหม่ ตัดผ่านเชื่อมโยงกับจังหวัดตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ในส่วนของจังหวัดพิจิตร ผ่านอำเภอบางมูลนาก อำเภอตะพานหิน และอำเภอเมืองพิจิตร ซึ่งจะทำให้เพิ่มขีดความสามารถในการขนส่งระหว่างจังหวัดและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในอนาคต อีกทั้งยังอำนวยความสะดวกในด้านการคมนาคมของประชาชน

๗. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แม่น้ำน่าน ไหลจากจังหวัดพิษณุโลก ผ่านจังหวัดพิจิตร ที่อำเภอเมืองพิจิตร ตะพานหิน บางมูลนาก ไปจังหวัดนครสวรรค์ มีคลองใหญ่รับน้ำไหลลงสู่แม่น้ำน่าน ๗ คลอง แม่น้ำน่านช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดพิจิตร มีความยาวประมาณ ๙๗ กิโลเมตร ปริมาณน้ำไหลสูงสุด ๑,๐๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที พื้นที่ในลุ่มน้ำประมาณ ๒,๖๐๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๖๒๖,๒๕๐ ไร่

แม่น้ำยม ไหลจากจังหวัดพิษณุโลก ผ่านจังหวัดพิจิตรที่อำเภอสามงาม โพธิ์ประทับช้าง โพทะเล ไปจังหวัดนครสวรรค์ มีคลองใหญ่รับน้ำไหลลงสู่แม่น้ำยม ๗ คลอง แม่น้ำยมช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดพิจิตร มีความยาวประมาณ ๑๒๔ กิโลเมตร มีปริมาณน้ำไหลสูงสุด ๙๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที พื้นที่ในลุ่มน้ำประมาณ ๒,๐๔๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๒๗๖,๗๕๐ ไร่

แม่น้ำพิจิตร เดิมเป็นแม่น้ำน่าน เมื่อมีการขุดลอกคลองแยกสายทำให้ตื่นเงิน โดยอยู่ที่กึ่งกลางระหว่างแม่น้ำน่านกับแม่น้ำยม มีความยาว ๑๒๗ กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอเมืองพิจิตร โพธิ์ประทับช้าง ตะพานหิน แล้วไปบรรจบกับแม่น้ำยมที่บ้านบางคลาน อำเภอโพทะเล แม่น้ำสายนี้ตื่นเงินมากและมีฝายกั้นน้ำเป็นช่วง ๆ เพื่อใช้ในสวนผลไม้